

pidin andma ajaloootundidele lisaks veel ka ühiskonnaõpetust ja sõjalist kasvatust.

Õpetajast insener-ajaloolaseks

“Viimane oli muidugi mulle tõeline pähkel, sest vene kroonust oli mul õnnestunud pääseda ja ülikooli kaugõppes sõjaline puudus. Ei jäänud siis muud üle, kui enne esimest tundi võtsin venekeelse sõjaväemäärustiku ette ja proovisin selle järgi Kalašnikovi automaadi kokku panna, tuli välja küll,“ naerab ta.

1976. aastal sai Suuderist töötaja Vabariiklikus Restaureerimisvalitsuses, hiljem Kultuurimälestiste Projektteerimise Riiklikus Instituudis. “Viimases olin ma palgal sellise kummalise ametinimetusega nagu insener-ajaloolane,” meenutab Suuder.

Üllatav on tema meelest see, et toona sai nende amet riigilt päris palju rahatuge. See omakorda võimaldas teha põhjalikke uurimistöid, nagu näiteks mõisahoonete kaardistamine ja inventariseerimine.

“Siis tehtud arhitektuurimälestiste uuringud kulusid tänapäeval marjaks ära, võimaldades kõvasti kokku hoida aega, mis muidu kulaks arhiivides istumisele ja paberite lappamisele,” arvab Suuder. “Tõsi, enamik tolleaegsetest kavadest ehitisi säilitada ja restaureerida ei jõudnud projektist kaugemale.”

Otsus oma firma teha tuli koos ühe ajastu ümbersaamisega. “Ühel hetkel said riiklikud tellimused otsa ja nii saigi endiste kolleegidega n-ö maha istunud ja läbi räägitud, et midagi muud ei jää üle, kui

► Kunagise Mooste mõisa karjalauda ruumid saab tulevikus endale kohalik folgikoda.

Olin siis kuulnud mainitavat sellised maagilisi sõnu, nagu Alatskivi ja Sangaste loss, näinud aga polnud.

Olev Suuder

tuleb luua oma firma ehk siis kooperatiiv, nagu tollal ainuvõimalik oli.”

Uppsala majale järgnesid teised suured tööd

Sündinud firma üheks esimeseks suuremaks tööks oli Uppsala maja renoveerimine Tartus. Uudisajaks oli Suuderi sõnul koosolekute pidamine. “Seni oldi harjutud, et näiteks hommikul istutakse korraks koos, jagatakse ülesanded ära ja minnakse objektile. Uppsala maja puhul aga kestis mõni aru-

telu kolm või neli tundi. Milleks sellist asja vaja? See oli alguses kõigile arusaamatu, pikapeale aga hakkas selliste koosistumiste vajalikkus ka meie inimestele selgeks saama,” muigab Suuder.

Uppsala majale järgnes Tampere maja ja nii on tehtud objektide nimistu ainult pikenenud.

Siia kuuluvad Tartu ülikooli peahoone, Raadi mõis, Ääsmäe mõis, Sangaste loss, Tartu Jaani kirik, Mooste mõis jne.

“Ega ei saa öelda, et tööd oleks palju. Põhilised objektid on ikkagi need, millele õnnestub euroliidu rahatuge hankida, sekka üksikud eraomandis olevad hooned,” ütleb Suuder. “Samas on tore jagada oma teadmisi arhitektuuri ja restaureerimise alal praegustele tudengitele, keda ootavad ees ehk paremad ajad ja võimalused veel mittehävinenud arhitektuuripärandit turgutada.”

Tugev side Moostega

Kagu-Eestis paikneva ja ühe rikkalikuma hooneteansambliga Mooste mõisaga on Olev Suuderil pikaajaline ja tihe side.

“Oma 15–16 aastat on juba Moostes toimival saanud silm peal hoitud. See on tore, et kunagi üsna nutuses seisus olnud hooned on kohaliku vallavanema Ülo Needo eestvedamisel juba osaliselt renoveeritud.”

Praegu käib mõisa kompleksis töö vana karjalauda taastamisel, millest saab folgikoda. Samuti on ehitus pooleni eravalduses olevas viinavabrikus. Ehituslik järelevalve on neil hoonetel Olev Suuderi kanda jäetud.

pelletikeskus

Hea nõu ja sobivad lahendused.
Säästlik saab olla ka mugav.

Pelletipõletid,
pelletikatlad,
pelletikaminad,
tarvikud ja
abivahendid.

SB Keskkütteseadmed AS

Veerenni 53a/ Töökoja 1, 11313
Tallinn

Telefon 677 5845

Faks 677 5288

www.esbe.ee; info@esbe.ee